

Sygn. akt IC 1708/13-upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2014 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Tadeusz Dereń

Protokolant Anna Winiarska-Kania

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 stycznia 2014 roku w K.

sprawy z powództwa A. S.

przeciwko(...)S.A. z siedzibą w W.Oddział we W.

o zapłatę kwoty 5.300 zł

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W.Oddział we W.na rzecz powoda A. S.kwotę 3.583,20 zł (trzy tysiące pięćset osiemdziesiąt trzy złote 20/100) z ustawowymi odsetkami od dnia następnego po prawomocności niniejszego wyroku;

II. dalej idące powództwo oddala;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 596,56 zł tytułem zwrotu części kosztów procesu.

Sygn. akt IC 1708/13

UZASADNIENIE

Powód A. S.wniósł o zasądzenie od strony pozwanej (...)S.A. z/s w W.kwoty 5300 zł z ustawowymi odsetkami od dnia prawomocności wyroku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa adwokackiego w kwocie 1217 zł.

W uzasadnieniu pozwu podał, że w 1988 r. zawarł ze stroną pozwaną umowę ubezpieczenia renty odroczonej, wpłacił jednorazowo (...) kwotę

1 mln starych złotych, zaś zakład ubezpieczeń zobowiązał się po ukończeniu przez powoda 60 roku życia tj. 12.02.2007 r. wypłacać mu rentę w wysokości 14.420 zł starych zł. miesięcznie.

Wskutek hiperinflacji, jaka miała miejsce w roku 1989 świadczenie także w dniu dzisiejszym pozbawione byłoby jakichkolwiek wartości.

Fakt ten uznała strona pozwana waloryzując przedmiotowe świadczenie do kwoty 179 zł wypłacanej od stycznia 2012 r.

Waloryzacja świadczenia dokonana została przez stronę pozwaną w sposób dowolny, gdyż 14.420 zł stanowiło w 1988 r. 27,16 % przeciętnego wynagrodzenia, które wynosiło wówczas 53.090 starych złotych - wynagrodzenie netto w IV kwartale 2012 r. wynosiło 2.635,40 zł a zatem zwaloryzowane świadczenie winno wynosić 715,77 zł miesięcznie, zaś po uwzględnieniu świadczenia już wypłaconego - 536,77 zł miesięcznie.

Ponieważ powód domaga się różnicy pomiędzy świadczeniem urealnionym przez stronę pozwaną a zrewaloryzowanym przez Sąd za czas od grudnia 2012 r. do września 2013 r. (10 miesięcy) to łączna jego wysokość wynosi 5.367,70 zł.

Powód wskazał, że w tut. Sądzie zapadły wyroki zgodnie z jego żądaniem oraz w całości obciążające stronę pozwaną ryzykiem inflacji.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu podnosząc, że żądanie powoda wypłaty podwyższonej renty, już wcześniej zwaloryzowanej przez pozwanego, nie odpowiada przesłankom sądowej waloryzacji określonej w art. 358 1 § 3 k.c., gdyż pozwany nie ponosi winy za skutki inflacji jak też pozwany nie może ponosić odpowiedzialności za skutki deprecjacji pieniądza ponad miarę.

Ponadto pozwana podniosła, że nie została spełniona zasadnicza przesłanka waloryzacji sądowej tj. w całym okresie ubezpieczenia nie nastąpiła istotna zmiana siły nabywczej pieniądza.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 18 sierpnia 1988 r. powód A. S.zawarł z P. - poprzednikiem prawnym strony pozwanej umowę ubezpieczenia renty odroczonej nr polisy (...)z umówionym wiekiem 60 lat, który powód osiągnął w dniu 12 lutego 2007 r.

Powód wniósł jednorazowo składkę w kwocie 1.000.000 starych złotych, w związku z czym mógł oczekiwać renty miesięcznej w kwocie 14.420 zł.

/dowód: -przesłuchanie powoda, k. 58 verte,

-kserokopia polisy nr (...), k. 53,

-kserokopia karty renty odroczonej, k. 22 akt sygn.(...),

- akta ubezpieczenia powoda, k. 49 i n. akt tut. Sądu sygn. (...)

Pismem z dnia 18.10.2011 r. strona pozwana przedstawiła powodowi propozycję ugody poprzez waloryzację świadczenia do kwoty 468 zł miesięcznie, począwszy od dnia 1 listopada 2011 r. oraz przy przyjęciu skutków inflacji w 75% przez(...)S.A.

Powód na powyższe nie wyraził zgody.

/dowód: -przesłuchanie powoda, k. 58 verte,

-pismo pozwanego z 18.10.2011 r., k. 26 akt tut. Sądu sygn. (...)

Pismem z dnia 17.05.2012 r. strona pozwana poinformowała powoda, że nadal podtrzymuje propozycję ugodową przedstawioną w piśmie z 18.10.2011 r., zaś wysokość raty miesięcznej od dnia 1.01.2012 r. wynosi 179 zł.

/dowód: -pismo strony pozwanej z 17.05.2012 r.,

k. 54/

Prawomocnym wyrokiem tut. Sądu w sprawach sygn. (...) zasądzono na rzecz powoda od strony pozwanej dochodzone w w/w sprawach kwoty tytułem różnicy pomiędzy wpłaconym świadczeniem ubezpieczeniowym a świadczeniem należnym po zwaloryzowaniu za okresy tam wskazane.

/dowód: - wyrok SR w Kłodzku z 28.03.2009 r. -

(...),

- wyrok SR w Kłodzku z 29.10.09 r. -

(...),

- wyrok SR w Kłodzku z 28.01.2010 r. r. -

(...),

-wyrok SR w Kłodzku z 22.12.2010 r. -

(...),

-wyrok SR w Kłodzku z 7.02.2012 r. -

(...)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z przepisem art. 3581 § 3 k.c. w razie istotnej zmiany siły nabywczej pieniądza po powstaniu zobowiązań sąd może, po rozważeniu interesów stron, zgodnie z zasadami współzycia społecznego, zmienić wysokość lub sposób spełnienia świadczenia pieniężnego, chociażby były ustalone w orzeczeniu lub umowie.

Wysokość nominalnej renty miesięcznej, określonej w umowie ubezpieczenia renty odroczonej, może być zmieniona na podstawie art. 3581 § 3 k.c. (vide: uchwała SN z 10.04.1992 r. - III CZP 126/91).

Stan faktyczny przedmiotowej sprawy jest bezsporny

Zdaniem Sądu nie ulega wątpliwości, że po powstaniu wyżej opisanego zobowiązania wynikającego z zawartej przez strony umowy ubezpieczenia renty odroczonej w dniu 18.08.1988 r., nastąpiła istotna zmiana siły nabywczej pieniądza.

Zgodnie z umową strona pozwana zobowiązała się wypłacić powodowi, po osiągnięciu przez niego 60 lat - co miało miejsce 12 lutego 2007 r. - rentę w wysokości 14.420 starych złotych miesięcznie. Umowa ta początkowo była realizowana w warunkach wysokiej inflacji a nawet hiperinflacji i dla sprawy nie ma znaczenia jak długo to zjawisko występowało, gdyż przesłanką waloryzacji jest spadek siły nabywczej pieniądza, który wystąpił po powstaniu zobowiązania a nie długotrwałość procesu inflacji.

Sposób waloryzacji, wskazany przez powoda, zasługiwał na uwzględnienie, a wynika on z porównania przewidywanej do wypłaty renty w wysokości 14.420 starych złotych do średniego wynagrodzenia miesięcznego z okresu zawarcia umowy, które wynosiło 53.090 starych złotych - MP z 1990 r., nr 21 poz. 171 i odniesienia tego wskaźnika do przeciętnego wynagrodzenia netto z chwili wymagalności roszczenia, tj. z IV kwartału 2012 r., które wynosiło 2637,78 zł (3690,30 zł brutto - MP 2013.88).

Kwota 14.420 st. złotych stanowiła w 1988 r. 27,16 % przeciętnego wynagrodzenia.

Równowartość 27,16% średniego miesięcznego wynagrodzenia netto z dnia wymagalności roszczenia, tj. IV kwartału 2012 r. wynosi 716,42 zł (2637,78 zł x 27,16 %). Kwota ta stanowi zwaloryzowaną wysokość miesięcznej raty należnej powodowi z tytułu zawartej umowy za okres dochodzony pozwem, tj. od grudnia 2012 r. do września 2013 r.

Sąd nie podzielił stanowiska powoda, aby w sprawie obciążyć ryzykiem inflacyjnym w całości stronę pozwaną, jak również by pozwana ponosiła wyłącznie skutki deprecjacji pieniądza.

Zgodnie z cyt. przepisem art. 3581 § 3 k.c. waloryzacja winna uwzględnić interesy obu stron i zasady współzycia społecznego.

W ocenie Sądu zasadnym jest w sprawie obciążenie ryzykiem inflacyjnym strony pozwanej w wysokości 75% , ponieważ jako profesjonalista działający od wielu lat na rynku miała możliwość podjęcia działań dla zabezpieczenia i zminimalizowania skutków inflacji, gdy tymczasem powód, jako odbiorca świadczenia i jego konsument, takich możliwości nie posiadał. Strona pozwana nie wykazała też, by podjęła takie działania.

Ponadto strona pozwana nie kwestionowała przyjęcia skutków inflacji w wysokości 75%, co wynika wprost z jej pisma z dnia 18.10.2011 r. zawierającego propozycję ugody na kwotę 468 zł.

Zdaniem Sądu również wierzyciel musi liczyć się z tym, że także on ponosi ujemne skutki inflacji i spadku wartości pieniądza, w tym wypadku w wysokości 25%.

Wobec powyższego wyliczona kwota 716,42 zł winna być zmniejszona o kwotę 179,10 zł ($716,42 \text{ zł} \times 0,25\%$) do kwoty 537,32 zł.

Ponieważ strona pozwana wypłacała powodowi kwoty po 179 zł miesięcznie, należało o powyższą kwotę zmniejszyć wyliczone świadczenie do kwoty 358,32 zł ($537,32 \text{ zł} - 179 \text{ zł}$) a ponieważ powód dochodził świadczenia zwaloryzowanego za okres 10 miesięcy, zasądzić od strony pozwanej kwotę 3583,20 zł ($358,32 \text{ zł} \times 10 \text{ m-cy}$).

Ponieważ orzeczenie ma charakter konstytutywny Sąd zasądził odsetki od w/w kwoty od dnia następnego po prawomocności wyroku.

Dalej idące powództwo podlegało oddaleniu (pkt II wyroku).

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. przy przyjęciu, że powód wygrał w 0,68 % ($3583,20 : 5300$), zaś strona pozwana wygrała w 0,32 %, należne koszty powodowi to 986 zł ($0,68\% \times 1450 \text{ zł}$ w tym 1200 zł kosztów zastępstwa i 250 zł opłaty sądowej) należne koszty stronie pozwanej to 389,44 zł ($0,32\% \times 1217 - 1200$ kosztów zastępstwa i 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa) i przy stosunkowym rozdzieleniu tych kosztów należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 596,56 zł tytułem zwrotu części kosztów procesu (pkt III wyroku).

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji.